

Step-by-step guide af prøveudtagning til pollen- og NPP analyse på arkæologiske udgravninger

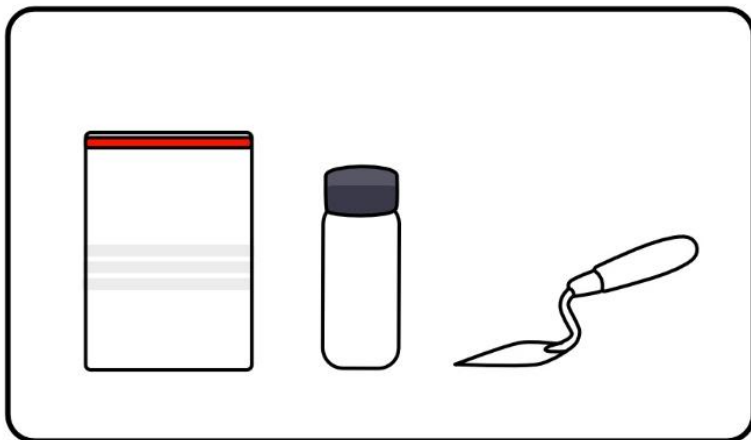
Pollenglas (punktprøver)

Anvendes når:

- Man ønsker en enkelt prøve fra et bestemt lag (kan også bruges til flere lag fra den samme profil).
- Der er en specifik kontekst af interesse.
- Hurtig prøveudtagning er nødvendig.
- Jorden er meget stenholdig, hvilket gør det besværligt at anvende en profilsøjle.

Materialer til punktprøver:

- Pollenglas m. låg
- Plastpose
- Rengjort graveske

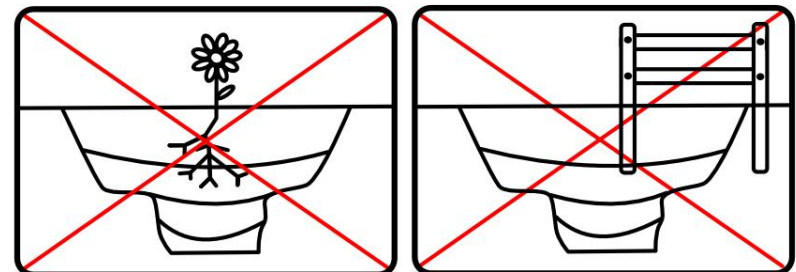
Trin 1: Udvælg prøvetagningsstedet

Ideelt:

- Vandmættede, organiske sedimenter som tørv, gyttja og organisk rigt sediment har generelt bedst pollenkonservering. Relevante kontekster omfatter **moser, tørv, dødis-huller, vådområder** samt vandførende anlæg som **brønde** og **grøfter** i nærheden af bebyggelse eller aktivitetsområder. Disse kontekster kan give indsigt i **datidens vegetationen for lokalområdet**.
- Pollen fra antropogene kontekster omfatter bl.a. **kulturlag, affaldslag, gruber** samt **produktionsanlæg** og kan give indblik i **menneskelige aktiviteter**, såsom **plantehåndtering- eller anvendelse** gennem pollen/NPP'er fra f. eks. korn, ruderalplanter, hør, hamp, plantefibre, parasitæg og svampesporer.

Undgå:

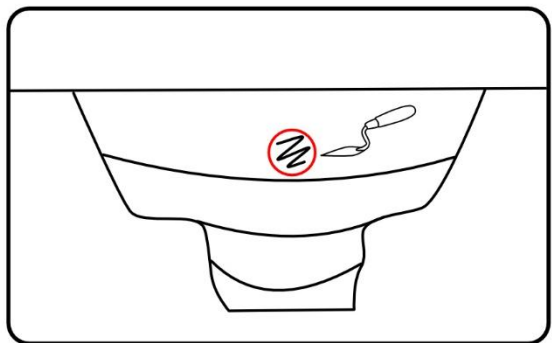
- Lag med rodgennemvækst
- Lag med moderne forstyrrelser

Trin 2: Klargøring og afrensning af profil eller lagflade

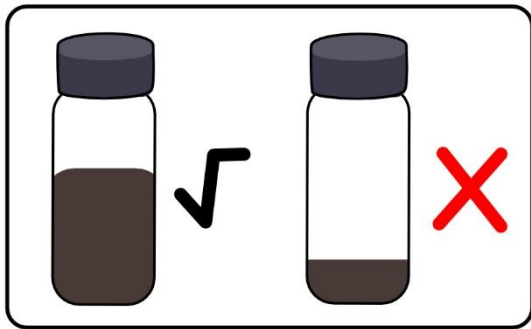
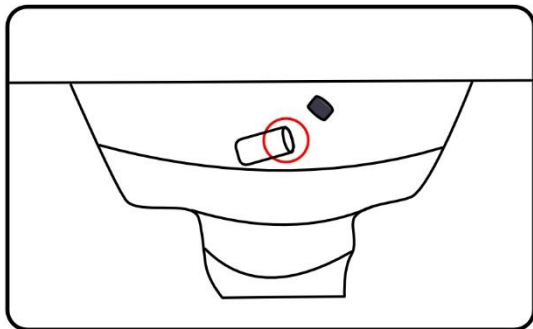
Umiddelbart før prøveudtagning:

- Afrens (fjern 1-2 cm) et område lidt større end pollenglassets diameter med en **ren** graveske.
- Formålet er at fjerne: Luftbåren pollen, Moderne forurening, Materiale fra overliggende lag.

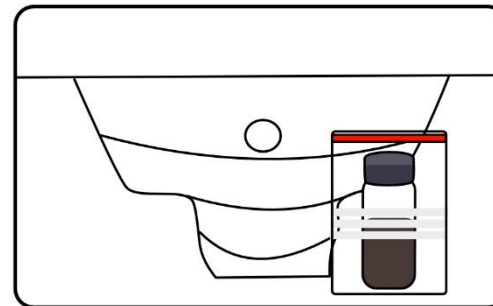
Trin 3: Udtag prøven/prøverne

- Pres et rent pollenglas direkte ind i sedimentet.
- Fyld mindst halvdelen af glasset med sediment.
- Undgå at berøre sedimentet med fingrene.

Trin 4: forsegl og frigør prøven/prøverne

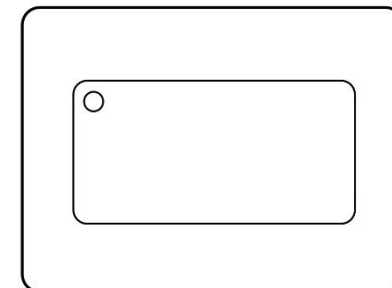
- For pollenglasprøver
 - Tag glasset ud og sæt straks prop/låg på det. Læg prøven/prøverne i en ren plastpose.

Trin 5: Dokumentation

Notér:

- Sagsnr
- Lokalitetsnavn
- Anlægsnummer
- Lagnummer eller lagbetegnelse
- Prøvenummer
- Dato

Tag gerne foto af:

- Profilen efter udtagning med det synlige prøvehul

Trin 6: Opbevaring

Opbevares:

- Køligt (køleskab)
- Mørkt
- Helst umiddelbart efter udtagning

